Mediācija ģimenes lietās

Grieķija

Mediācija ģimenes lietās

Frāze *„mediācija ģimenes lietās”* apzīmē ģimenes strīdu risināšanu ārpustiesas kārtībā (piemēram, strīdu starp laulātajiem par finanšu jautājumiem un saistībā ar īpašumtiesībām vai līdzīgu strīdu, kas radušies faktiskas kopdzīves vai vecāku un bērnu attiecību rezultātā, kā arī citu ģimenes strīdu risināšanu), kuras laikā abām pusēm palīdz kopīgi nonākt pie abpusēji pieņemama risinājuma.

I. Grieķijas tiesību sistēmā mediācijas (*διαμεσολάβηση*) institūts tika ieviests ar **Likumu Nr. 3898/2010** par mediāciju civillietās un komerclietās (Valdības biļetens, I sērija, Nr. 211/16-10-2010), ar ko tika īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīva Nr. 2008/52/EK.

Saskaņā ar Likuma Nr. 3898/2010 2. pantu „abām pusēm sniedzot savu piekrišanu, privāttiesību strīdu izskatīšana var tikt novirzīta uz mediācijas procesu, ja strīda objekts atrodas pušu „rīcībā””, savukārt tā paša likuma 8. pants nosaka, ka: „1. Puses vai to likumīgie pārstāvji vai juridiskas personas gadījumā —to aģenti — mediācijas procesā piedalās kopā ar savu advokātu. 2. Mediatoru izraugās puses vai viņu izvēlēta trešā persona. 3. Mediācijas procesa kārtību nosaka mediators, saskaņojot to ar abām pusēm, kuras var jebkurā laikā pārtraukt šo procesu. Mediācijas process ir konfidenciāls un to neprotokolē. Mediācijas procesa laikā mediators drīkst sazināties un satikties ar katru no pusēm.” Pabeidzot procesu, mediators sagatavo mediācijas atskaiti (Likuma Nr. 3898/2010 9. pants), norādot informāciju par panākto vienošanos, to paraksta mediators, abas puses un to advokāti. Ja to pieprasa vismaz viena no pusēm, mediatoram atskaite jāiesniedz arī tās pirmās instances tiesas reģistrā, kurā lieta tiek izskatīta, un šī atskaite kļūst saistoša no iesniegšanas brīža. Mediators saņem atlīdzību, piemērojot stundas likmi, par ne vairāk kā 24 stundām, tas ietver arī laiku, kas veltīts, lai sagatavotos mediācijas procesam. Puses un mediators var vienoties par citu atlīdzības metodi. Ja vien puses nav vienojušās citādi, mediatora atalgojumu puses sedz vienādās daļās. Katra puse sedz sava advokāta atlīdzības izmaksas. Stundas likmes apmērs tiek noteikts un pārskatīts ar Tieslietu, pārredzamības un cilvēktiesību ministra lēmumu

(sk. http://www.diamesolavisi.gov.gr/).

II. Turklāt **Civilprocesa kodeksa 214B. panta 1. punkts**, kas tika iekļauts ar Likuma Nr. 4055/2012 7. pantu, ieviesa *tiesu* mediācijas *(δικαστική μεσολάβηση)* institūtu*; saskaņā ar minēto pantu* „privāttiesību strīdus var risināt arī, izmantojot tiesu mediāciju. Tiesu mediācija nav obligāta, un to var izmantot pirms prasības celšanas vai lietas izskatīšanas laikā.” Šā panta 3. punkta pēdējā daļā noteikts, ka „jebkura ieinteresētā puse var ar advokāta, kas rīkojas tās vārdā, starpniecību iesniegt rakstveida pieprasījumu, lūdzot nodot lietas izskatīšanu tiesnesim-mediatoram”. Pantā arī noteikts: „4. Tiesa, kurā lieta tiek izskatīta, var jebkurā laikā, ņemot vērā lietas būtību un visus apstākļus, piedāvāt abām pusēm izmantot tiesu mediāciju ar nolūku atrisināt pušu strīdu, kā arī vienlaicīgi, ja puses piekrīt, atlikt lietas izskatīšanu uz īsu laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus. 5. Ja puses panāk vienošanos, sagatavo mediācijas atskaiti. Šo atskaiti paraksta mediators, abas puses un to advokāti, un atskaites oriģinālu iesniedz tās pirmās instances tiesas reģistrā, kura veica mediāciju (..). Tiklīdz mediācijas atskaite ir iesniegta pirmās instances tiesas reģistrā un ciktāl tajā norādīts, ka puses piekrīt prasību pastāvēšanai, tā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 904. panta 2. punkta c) apakšpunktu tiks uzskatīta par izpildāmu spriedumu.

Tiesas mediācijas izmaksas ietilpst Likuma par juridiskās palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem ar maziem ienākumiem (Likums Nr. 3226/2004) piemērošanas jomā.

Divi svarīgākie noteikumi ir jaunais **Civilprocesa kodeksa 116A. pants** (iekļauts ar Likuma Nr. 4335/2015 1. panta 2. punktu), kas nosaka, ka „jebkurā tiesas procesa brīdī un jebkurā tiesvedībā tiesa veicina (...) izvēli par labu mediācijai kā līdzeklim strīdu risināšanai ārpustiesas kārtībā”, un **Civilprocesa kodeksa 214C. pants**, kas nosaka, ka „tiesa iesaka pusēm izvēlēties mediāciju, ja tā būs piemērota attiecīgās lietas apstākļos. Ja tiesas priekšlikums tiek pieņemts, lietas izskatīšana tiek atlikta uz trīs mēnešiem. Minētos nosacījumus piemēro arī gadījumā, ja lietas izskatīšanas laikā puses pašas izlemj izmantot mediāciju.”

Grieķijā nav speciālu tiesību aktu, kas regulētu tieši mediāciju ģimenes lietās, tādēļ šādos gadījumos tiek piemēroti iepriekš norādītie vispārīgie noteikumi par mediāciju un tiesu mediāciju.

Pāri, kuros katrai pusei ir cita valstspiederība, kuri ir precējušies vai dzīvo kopā partnerattiecībās, kas nav laulība, veido divkultūru ģimenes, un šķiršanās vai attiecību izirsanas gadījumā papildus parastajām ģimenes strīdiem raksturīgajām problēmām (piemēram, vecāku atbildība, aizgādības tiesības, saskarsme ar bērnu, bērna uzturlīdzekļi, laulāto īpašuma jautājumi) šādās pārrobežu lietās var rasties daudz nopietnāka problēma – bērnu nolaupīšana. Iepriekš aprakstītie mediācijas un tiesu mediācijas noteikumi var vienkārši tikt piemēroti šādām lietām, kā arī tie atbilst jau piemērojamiem 1980. gada Hāgas konvencijas 7. panta 2. punkta c) apakšpunkta un Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (Briseles IIa regula) 55. panta 2. punkta e) apakšpunkta noteikumiem.

Lapa atjaunināta: 18/01/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.